

Μικρά... Μεγάλα...

Κεφαλονίτικες Ρετσέτες

Υπάρχουν μεταξύ μας άνθρωποι, φωτισμένοι και ξεχωριστοί που πέρα από συμφέροντα ή ιδιοτέλειες καταβάλλουν κόπο, αφιερώνουν το χρόνο τους, και προσφέρουν τις γνώσεις τους για να μας δώσουν πράγματα που αν αφεθούν στη μοίρα τους, ο χρόνος θα τα εξαφανίσει, θα τα βγάλει από τη μνήμη των μεγαλύτερων και δεν θα μεταδοθούν στους νεότερους. Και αυτά είναι τα ήθη και τα έθιμά μας, οι παραδόσεις μας, ο τρόπος ζωής των περασμένων γενιών, οι διατροφικές συνήθειές τους και τόσα άλλα.

Ένας τέτοιος άνθρωπος, σεμνός και σπουδαίος είναι η Νιόβη Φωτεινάτου - Καμπίτση. Οπως η ίδια μας πληροφορεί, γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Αργοστόλι όπου εκεί τελείωσε και το Γυμνάσιο. Μέχρι να παντρευτεί εργάζόταν στη Νομαρχία. Μετά αφοσιώθηκε στην οικογένειά της. Ζει μόνιμα στο Αργοστόλι και ασχολείται με τα κοινά και προπάτων με την παράδοση. Γράφει στον τοπικό τύπο και σε περιοδικά της Κεφαλονιάς για θέματα που ασχολούνται με την παράδοση. Με την μαγειρική και ζαχαροπλαστική ασχολήθηκε από παλιά. Σε ηλικία μόλις 13 ετών πήρε τη πρώτη της βραβείο μαγειρικής. Ασχολείται επίσης από μαθήτρια με τους παραδοσιακούς χορούς της Εππλάδας. Είναι μέλος του Δ.Σ. του Λυκείου Εππλήνιδων. Έχει διακριθεί σε πολλούς διαγωνισμούς μαγειρικής και ζαχαροπλαστικής. Αποτέλεσμα αυτής της αγάπης της για την παράδοση αφ' ενός και της μαγειρικής - ζαχαροπλαστικής αφ' επέρου, είναι η έκδοση βιβλίο της «ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΕΣ ΡΕΤΣΕΤΕΣ».

ΠΡΟΚΑΔΟ

Υλικά: 1 1/2 κιλό μοσχάρι ή βοδινό (φέτα), 7-8 σκέλιδες σκόρδο ψιλοκομμένες, 3-4 φρέσκιες ντομάτες ψιλοκομμένες, 1 κουταλιά πεπτέ ντομάτας, 1 φλιτζάνι ελαιόπλαδο, 1 φλιτζάνι απόρριψη κρασί, 4-5 πατάτες κομμένες σε τέταρτα, 5-10 μοσχοκάρφια (γαρίφαρο), 1 φλιτζάνι κεφαλοπότηρι σε κομματάκια (προαιρετικά).

Εκτέλεση: «Προκάρουμε» το κρέας, το τρυπάμε δηλαδή με το μαχαίρι σε πολλές μεριές και τις γεμίζουμε με τα μοσχοκάρφια, γνωστά και ως πρόκες, το σκόρδο και το κεφαλοπότηρι. Αν θέλουμε, τεμαχίζουμε το κρέας και με την ίδια διαδικασία καρφώνουμε το γαρίφαρο και το σκόρδο σε κάθε κομμάτι.

Αλιτοπιπερώνουμε το κρέας και το βάζουμε σε κατσαρόλια να τσιγαριστεί με το ελαιόπλαδο μέχρι να ροδοκοκινίσει από όλες τις μεριές. Σβήνουμε με το κρασί και στη συνέχεια ρίχνουμε τις ψιλοκομμένες ντομάτες και τον πεπτέ διαλισμένο σε λίγο χλιαρό νερό, τόσο όσο να σκεπάζει το κρέας. Αφήνουμε το φαγητό να βράσει.

Ρίχνουμε τις πατάτες προς το τέλος και αφήνουμε το φαγητό να μείνει με τη σάπτα του. Το σερβίρουμε με πράσινη σαλάτα.

ΒΛΙΤΑ ΣΟΦΙΓΑΔΟ

Υλικά: 1 1/2 κιλό βλίτα, 1 φλιτζάνι ελαιόπλαδο, 1 ρεζό κρεμμύδι μέτριο, 6 σκέλιδες σκόρδο ψιλοκομμένες, 2 κουταλιές πεπτέ ντομάτας (διαλισμένο σε ένα φλιτζάνι νερό), αλάτι, πιπέρι.

Εκτέλεση: Καθαρίζουμε και πλένουμε πολύ καλά τα βλίτα. Τσιγαρίζουμε σε κατσαρόλια το κρεμμύδι με το ελαιόπλαδο και στη συνέχεια ρίχνουμε τα βλίτα. Αφού μαραθούν τα χόρτα, ρίχνουμε τον πεπτέ ντομάτας, το αλάτι, το πιπέρι και το σκόρδο.

Αφήνουμε το φαγητό να βράσει μέχρι να μείνει με το λάδι του.

ΑΜΥΓΔΑΛΟΠΙΤΑ ΤΣΗ ΠΑΠΑΔΙΑΣ

Υλικά: 12 κουταλιές αμύγδαλα χοντροκομμένα, 12 κουταλιές ζάχαρη, 12 αυγά, 2 μεγάλα παξιμάδια κοπανισμένα, 1 κουταλάκι του γηνικού σόδα, 1 σφραγίδιο κονιάκ, λίγο άρωμα βανίλιας, ένσμα πεμονιού, 1/2 κουταλάκι κανέλα, 1/2 κουταλάκι γαρίφαρο, μοσχοκάρυδο, λίγο βούτυρο για το ταψί.

Για τη σαρόπι: 1 ποτήρι ζάχαρη, 1 ποτήρι νερό, 1 μασούρι κανέλα, 2 κουταλιές κονιάκ.

Εκτέλεση: Χτυπάμε καπά τους κρόκους με τη ζάχαρη και χωριστά τα ασπράδια σε μαρέγκα. Ρίχνουμε στους κρόκους με τη ζάχαρη μια κουταλιά αμύγδαλα και μια παξιμάδι εναπλάξ μέχρι να τελειώσουν όλα τα υλικά, καθώς και την κανέλα, τη βανίλια και το έύσμα του πεμονιού.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 5η σελίδα ►

Με ένα βιβλίο ταξιδεύεις...

Της ΕΥΗΣ ΖΕΡΒΟΥ - ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΗ

◆ Ο πρίγκηπας, Μαρίας Σκιαδαρέση, Εκδ. Πατάκη 2009.

'Ένα πεζογράφημα ιστορικού περιεχομένου, το τρίτο της σειράς «Προσωπογραφίες», που αναφέρεται στη ζωή και τη δράση του Αλέξανδρου Υψηλάντη και απευθύνεται κυρίως σε παιδιά και νέους, αλλά και σε ενήλικους αναγνώστες, κάνει πλουσιότερο το χώρο της Παιδικής - Νεανικής Λογοτεχνίας. Η συγγραφέας με τη διπλή ιδιότητά της, της πεζογράφου και της ιστορικής πηγής και ζωντανεύει με ευαισθησία και ιστορική ακρίβεια το όραμα και το μεγαλείο αληθινών, υπαρκτών προσώπων. Κοντά σ' αυτά επινοεί τη μορφή του Γιακωβάκη Κυριακού (Γιάκομη Ζόνταγκ), εξαίρετη σύλληψη ενός φανταστικού προσώπου, το οποίο καθώς κρατά σημειώσεις για τη ζωή και το θάνατο του Υψηλάντη υποστηρίζει τη μυθοπλασία και ολοκληρώνει το ψηφιδωτό της σύντομης διαδρομής του πρίγκηπα. Φαίνεται ότι το κείμενο αφομοιώνει στοιχεία από το μυθιστόρημα, την ιστορική βιογραφία και την ιστορική μαρτυρία.'

'Ένα παράξενο κούτι «άριστα δουλεμένο, από ξύλο.. μάλλον τριανταφυλλιάς» (σελ. 30), οδηγεί το νεαρό φοιτητή της Ιατρικής στη Βιέννη, Στέφανο Καρατζά, γόνον φαναριώτικης οικογένειας, στην ανακάλυψη πολύτιμων χειρογράφων χειρόγραφα που κατέληξαν να καλύπτουν συρτάρια κρεβατοκάμαρας και ράφια κουζίνας. «...Φαίνεται πως η τοσαπατουλιά της κυρίας Λίζμπεθ (της παλαιοπώλιδος)... δυγκεί σε καλό! Κόβοντας απ' όπου έβρισκε, κάθε φορά που άνοιγε όποιο τετράδιο της ήταν βολικό μέσα στη θιασύνη της, διέσωσε πληροφορίες, έστω και λίγες απ' όλες τις εποχές» (σελ. 80).

Θα μπορέσει άραγε ο διανοούμενος γιατρός της Κωνσταντινούπολης, ο Λουκάς Καρατζάς, γιος Ιερολόχιτη, να εκπληρώσει το άνερο της ζωής του ανασυνθέτοντας την ιστορία του Υψηλάντη;

Θα αξιωθεί άραγε να γράψει: «ένα βιβλίο που να ανιστορεί... ποι πολύ όσα δεν έσρουμε ως τώρα για τον πρίγκηπα, όσα ακολούθησαν τα γεγονότα του πολέμου πώς έφυγε, που πήγε, πώς κατέληξε και πέθανε στη Βιέννη, ποιοι ήταν δίπλα του τις τελευταίες στιγμές» (σελ. 22).

Πόσο θα τον βοηθήσουν τα φθαρμένα χειρόγραφα; Εγώ μόνο σαν αποκαλύπτω ότι η ανάγνωση των χειρογράφων γίνεται με ένα τρόπο αξιοθάμαστα ευρηματικό. Εμείς κι εκείνος, οι αναγνώστες και ο Λ. Καρατζάς, αναγνώσουμε τα χειρόγραφα μαζί, σκέψουμε στις γραμμές τους την ιδιαίτερη στηγμή. Είναι σπουδαίο εύρημα αυτή η ταυτόχρονη περιπέτεια της ανάγνωσης ενός άγνωστου κειμένου από έναν ήρωα και από τον αναγνώστη. Όντας ο ίδιος ο ήρωας αναγνώστης πλησίαζε, σχεδόν ταυτίζεται, με τον κάθε αναγνώστη του βιβλίου. Και καθένας από μας διαπιστώνει αναγνώσκοντας ότι έχει την ίδια ματιά προσέγγισης με τον ήρωα.

Αξίζει ακόμη να αναφερθεί ότι αυτά τα εγκειμενικά στοιχεία (τα εγκείμενα χειρόγραφα) συνδέονται με το κειμενό πλαισίου με τυπογραφικά διαφοροποιημένη εμφάνιση. Θυμίζω ότι αυτή η τεχνική καθιερώθηκε από τον Μ. Eude και τα τελευταία χρόνια αποτελεί τάση στο χώρο της Παιδικής - Νεανικής Λογοτεχνίας.

...το διάβασα, το αγάπησα, το προτείνω!

νέους και νέες που συνειδητοποιούνταν πολιτικά στη διάρκεια του αγώνα και παρά τις διαφορές τους συνδέονταν μεταξύ τους αποκλειστικά λόγω της αντιδικταρικής τους στάσης.

Στα υπόλοιπα μέρη του βιβλίου παρουσιάζονται συγκεντρωτικά, και μάλιστα με χρονολογική σειρά, σχετικά κείμενα που δημοσιεύτηκαν στον τοπικό τύπο κατά τη Μεταπολίτευση, έμμετρα και πεζά δημοιουργήματα που γράφτηκαν στη διάρκεια της Χούντας ή της Μεταπολίτευσης, καθώς και καταθέσεις στη δίκη του Πολυτεχνείου.

Είναι ένα βιβλίο - ντοκουμέντο μιας εποχής που αξίζει να διαβάσουμε μαζί με τα παιδιά μας, μαθητές - φοιτητές - νέους. Οι στίχοι των ποιητών, το εικαστικό υλικό, οι φωτογραφίες του τότε και του τώρα, τα ίδια τα κείμενα, ίσως, τους δώσουν το κλειδί να καταλάβουν καλύτερα τη γενιά μας που συστρατεύτηκε σε ειρηνικές διμαρτυρίες και διαμόρφωσε τον αγώνα της μακριά από κάθε μορφή βίας.

Ίσως, ακόμη, ξεφύλιζοντας το βιβλίο κατορθώσουν να κατανοήσουν το διαφορετικό κλίμα του τότε σε σχέση με το τώρα. Θα ήταν πολύ ωραίο αν, εν τέλει, κατάφερναν να βρουν τις αντιφάσεις της δικής τους εποχής και αν ξεκινούσαν, έστω θ

Παραπλέοντας τις Β.Α. ακτές της Κεφαλονιάς

Κεφαλονιά, νησί με μια φύση πανέμορφη, νησί των αντιθέσεων και των γεωλογικών παραδόξων, ξεδιπλώνει ακτές πολυσχιδείς, που ερωτοτροπούν με το υγρό στοιχείο σ' ένα παιχνίδι χρωμάτων και διαρκούς εναλλαγής του παράκτιου τοπίου. Στα δυτικά απόκρημνες, απρόσιτες, γυμνές και ψηλές κατεβαίνουν κατακόρυφα για να συναντήσουν εκείνο το μοναδικό γαλάζιο του Ιονίου σε μύριες αποχρώσεις ανάλογα με την εποχή, με την άριση της ημέρας, με τη διέυθυνση και την ένταση του ανέμου και με την κατάσταση της θάλασσας. Τοπίο επιβλητικό με τη δική του άγρια ομορφιά, που η θέα του προκαλεί δέος και το αίσθημα του «ψυφλού» στον περιηγητή που θα διασχίσει το δυτικό οδικό άξονα του νησιού.

Στα ανατολικά και κυρίως στα Β.Α. οι ορείνοι όγκοι του Καλονόρους ημέρευσαν, χαμηλώνουν προοδευτικά προς τα βόρεια, γίνονται καταπράσινοι και σχηματίζουν στο στενό Κεφαλονιάς - Ιθάκης δεκάδες μικρούς και μεγάλους όρμους, μικρά ακρωτήρια, μοναχικές αγκάλες και παραλίες με νερά διάφανα, που προσέμονται τον επισκέπτη πα να τις χαρεί με όλες τις αισθήσεις. Σε αντίθεση με τις δυτικές ακτές, όπου κυριαρχεί το γαλάζιο, εδώ η άγρια βλάστηση, κουμαριές, σχίνα, αλιφασκιά, θυμάρι, πουρνάρια, ασφελαχτός, αγριλίες και κυπαρίσσια χαρίζουν στη θάλασσα μοναδικές αποχρώσεις του πράσινου σε μια μεγάλη γκάμα χρωματικών διαβαθμίσεων.

Το στενό της Ιθάκης που οριοθετείται από το ομώνυμο νησί και τη βόρεια χερσόνησο της Κεφαλονιάς, που περιλαμβάνει τους Δύμους της Πυλάρου και της Ερύσου, έχει μήκος γύρω στα δεκατρία ναυτικά μίλια και ο παράπλους των ακτών του παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Ακολουθώντας την ακτογραμμή της Κεφαλονιάς, ταξιδεύουμε σε μια φύση παρθένα, όπου η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει περιοριστεί στο ελάχιστο, σ' ένα χώρο όπου χυτούν όλες οι αισθήσεις για να προσφέρουν τέρψη και αγαλλίαση στην ψυχή. Μεθυστικές ευωδίες απ' τ' αγριοβότανα της πλαγιάς, ήχοι κοπαδιών σε αρμονική συνήχηση με τον παφλασμό του κύματος, το χάδι του κρυστάλλινου νερού στο γυμνό κορμί του κολυμβητή και προπαντός ο θέα του τόπου, μέσα κι έξω απ' το νερό, στην πλαγιά και στο πέλαγος, στον κοντινό και στον απομακρυσμένο ορίζοντα με την πανδαισία των χρωμάτων που σε χρωστήρας της φύσης απλόχερα παραθέτει.

Κει που το κύμα του γιαλού τη βλάστηση ανταμύνει

κι ένα γαλαζοπράσινο το πέλαγος απλύνει,

χορός ψαλτών ροβόλησε από τα κορφοβουνά

στους φλόισβου το ψιθύρισμα βελάσματα, κουδούνια.

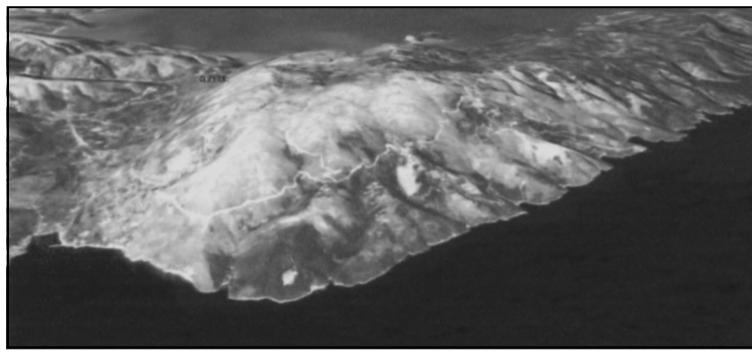
Στάσου για λίγο κι άκουσε κάσε μετά το μάτι

γύδια να δει να βοσκούνε της θάλασσας τ' αλάτι...

Ακολουθώντας εδώ την ακτογραμμή της Κεφαλονιάς, βρίσκεσαι σ' ένα μέρος, που θαρρείς πως ο χρόνος έχει προ πολλού σταματήσει. Ποικίλα τα ερεθίσματα που χυτούν στους ντόπιους μνήμες και συντελούν σε μια λυτρωτική μετάσταση στο χθες του τόπου. Μετά το **Λιθοθάτη**, που είναι η τελευταία προστή παραλία της Αγίας Ευφημίας, το **Σικίδι** και οι **Σπηλιές** με το άσπρο βότσαλο. Εκεί το αραξοβόλι και η κρυψώντας της σχεδίας των εφηβικών μας εξορμήσεων. Εκεί η μύηση στο υγρό στοιχείο και τα πρώτα χάδια της πλανεύτρας θάλασσας. Κι αμέσως μετά, γύρω στο ένα μίλι πιο πάνω, ο ανεπανάληπτος **Καψολιμιώνας**, που είναι η απόληξη μιας κατάφυτης βαθιάς λαγκαδιάς. Ευρύχωρος και κλειστός όρμος, αγκαλιά ανοιχτή για κάθε σκάφος αναψυχής, μ' εκείνο το χαρακτηριστικό γαλάζιο του νερού που καμιά ποισία δεν μπορεί να αποδώσει και με την πυκνή άγρια βλάστηση που τη χαϊδεύει το κύμα και τις συκιές στους

τα νόστιμα σύκα τους. Είναι και τ' αγριοκάτσικα, όπως και χθες και προχθές και πριν από δεκάδες χρόνια, εκεί πάνω στις κατάλευκες πλάκες, που γεύονται το αναγκαίο για τον οργανισμό τους αλάτι της θάλασσας.

Για εξακόσια μέτρα συνεχίζουν οι ακτές της ΒΑ' τους κατεύθυνση μέχρι το ακρωτήριο **Άγριόσυκος**, που είναι και το ΒΑ' ακρό του ορμίσκου - και αφού παραπλέουμε το μικρό πόρτο του **Κουμπαριά** που οφείλει το όνομά του στις πυκνές κουμαριές που τον περιστοιχίζουν, θα συναντήσουμε τη μικρή αμμώδη παραλία του **Παδιά**. Εδώ καταλήγει και η μεγάλη δασωμένη λαγκαδιά με το ομώνυμο ρέμα που φτάνει

ξεπερνά τα εκατό μέτρα σε απόσταση μόλις εκατόν πενήντα μέτρων από την ακτή.

Οι ντόπιοι ονομάζουν **Άμπελο** τις ακτές γύρω απ' το μικρό κάβο και η ονομασία αυτή δεν είναι τυχαία, μια και παλιότερα υπήρχαν μικρά αμπέλια και σταφιδάμπελα, όπως και βορειότερα, στις μικρές αρμάκες της πλαγιάς, δίπλα σε αιωνόβιες ελιές. Και έσφυζε από ζωή ο τόπος και αντηχούσαν τραγούδια στον τρύγο ή στο λιονάζεια, καθώς η σοδιά αντάμειβε το μόχθο του φτωχού νησιώτη. Σήμερα, όταν η άστρια μανιασμένη ταράζει τη γαλήνη του χώρου, ξαναζωντανεύει τους ήχους του χθες με το σφύριγμά της μέσα στη λαγκαδιά να συνοδεύει τις κρυσταγές του τοστόνη προς το κοπάδι του.

Ο αμέσως επόμενος όρμος λέγεται κι αυτός Άγριόσυκος, όπως και το ακρωτήριο που τον οριοθετεί νότια, και πήρε το όνομά του από τις πολλές αγριοσυκιές που φυτρώνουν σ' όλο το μήκος της λαγκαδιάς, της οποίας και αποτελεί την απόληξη στη θάλασσα. Πρόκειται για ένα στενό πόρτο με βαθιά νερά και με μία χαρακτηριστική ελιά στο μυχό του, που προσφέρει τη δροσιά της σκιάς της στον επισκέπτη του καλοκαιριού. Πίσω από αυτήν την ελιά ζεκινά την ανηφορική διαδρομή του το λαγκάδι με την αδιαπέραστη βλάστηση, που είναι και το φυσικό σύνορο ανάμεσα στην Πύλαρο και στην Έρυσο. Μια δασωμένη χαράδρα, που διακλαδίζεται πιο πάνω, αγκαλιάζει ένα μικρό ορεινό όγκο όπου σε υψόμετρο 410 μέτρων είναι κτισμένο το Μοναστήρι της Παναγίας του **Αντελιού** με το μεγάλο πανηγύρι του τουστού.

Από τον Αγριόσυκο και πάνω η βραχώδης ακτογραμμή του νησιού ακολουθεί βόρεια - βορειοδυτική κατεύθυνση και οι πυκνώσεις των ορεινών όγκων δημιουργούν πλήθη μερών πάρα πολλά, καθώς κατηφορίζουν για να συναντήσουν τη θάλασσα. Είναι οι μικροί και μεγάλοι ορμίσκοι, καθένας με τη δική του ομορφιά, που ανήκουν στα χωριά της Ερύσου. Είναι τα μυστικά αραξοβόλια και ορμήσκια των Πυλαρίων της Κατοχής, που με τη μικρά σκαφίδια τους, που τα κινούσε μόνο το κουπί τι κέντηε στην θάλασσα. Παρόμοιο άντρο, πάλι σύμφωνα με την τοπική παράδοση, είναι και το **Κακό Λαγκάδι** στα ανατολικά της Καρυάς.

Το επόμενο πόρτο που θα συναντήσουμε συνεχίζοντας το ταξίδι μας προς τα βόρεια ανήκει στη διακλάδωση μια απόκρημνη ορεινή έσφραγη με ύψομετρο 833 μέτρα και με το όνομα **Δαιμονόλατο**. Το όνομα δεν είναι τυχαίο. Η λαογραφική έρευνα κατέδειξε ότι πήρε το όνομά του το ωμόφυλο πατάρι που σημαίνει σούπερια στη θάλασσα. Έτσι και εδώ ζεκινά ένα μακρύ λαγκάδι προς την ενδοχώρα, που λίγο πιο πάνω διακλαδίζεται κατεύθυνόμενο και προς το Νιχώρι και προς τα Κομιτάτα. Μελετώντας το στρατιωτικό χάρτη εντοπίζουμε λίγο πιο πάνω από αυτή τη διακλάδωση μια απόκρημνη ορεινή έσφραγη με ύψομετρο 833 μέτρα και με το όνομα **Δαιμονόλατο**. Το όνομα δεν είναι τυχαίο. Η λαογραφική έρευνα κατέδειξε ότι πήρε το όνομά του τη διακλάδωση μια απόκρημνη ορεινή έσφραγη με ύψομετρο 833 μέτρα και με το όνομα **Δαιμονόλατο**. Το όνομα δεν είναι τυχαίο. Η λαογραφική έρευνα κατέδειξε ότι πήρε το όνομά του τη διακλάδωση μια απόκρημνη ορεινή έσφραγη με ύψομετρο 833 μέτρα και με το όνομα **Δαιμονόλατο**. Το όνομα δεν είναι τυχαίο. Η λαογραφική έρευνα κατέδειξε ότι πήρε το όνομά του τη διακλάδωση μια απόκρημνη ορεινή έσφραγη με ύψομετρο 833 μέτρα και με το όνομα **Δαιμονόλατο**. Το όνομα δεν είναι τυχαίο. Η λαογραφική έρευνα κατέδειξε ότι πήρε το όνομά του τη διακλάδωση μια απόκρημνη ορεινή έσφραγη με ύψομετρο 833 μέτρα και με το όνομα **Δαιμονόλατο**.

Το επόμενο πόρτο που θα συναντήσουμε συνεχίζοντας το ταξίδι μας προς τα βόρεια ανήκει στα Κομιτάτα και λέγεται **Σαρακίνικο** και αμέσως μετά στην ΝΑ υπώρειας του λόφου Κεφάλωμα, ανοίγεται ο μοναδικός όρμος της **Γοργώτα** με τα συνεχεία στην διάσταση της πολημού που σημειώνεται στην πυκνή λαγκαδιά της Καρυάς.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην διάσταση της πολημού που σημειώνεται στην πυκνή λαγκαδιά της Καρυάς.

◆ Για 11 χρόνια καράβια μετέφεραν στα αμπάρια τους θησαυρούς της Ακρόπολης που αφαιρούσαν εργάτες υπό τις διαταγές του λόρδου Έλγιν και της συζύγου του.

◆ Τα κομμάτια που αποκόπηκαν είναι: 96 γυνωστά από τη Ζωφόρο του Παρθενώνα (ακέραια ή ακρωτηριασμένα), 4 από το Ναό Απτέρου Νίκης, 18 από το Ερεχθείο, μεταξύ των οποίων και μια Καρνάτιδα, 4 από το θέατρο του Διονύσου

Γυναικών γεύματα

Μαζεύομαστε κατά καιρούς και τα «βάζουμε» με τους άντρες.

Είμαστε έξι ώριμες γυναίκες, φίλες, οι δύο Κατες, η Μεγάλη και η Μπέμπα - έτοι πις ξεχωρίζουμε, αν και έχουν ελάχιστη διαφορά ηλικίας - η Ειρήνη, η Μαρία, η Αργυρώ κι εγώ, η Αγγελικούλα. Δεν ξέρω πώς με ακολούθησε η υποκριτική κατάληξη - ούλα ως αυτήν την ηλικία, μπορεί λόγω του ότι είμαι βραχύωμη, τι να πει και ο Πεπίνος ο Βραχύς, που έμεινε μ' αυτό το προσωνύμιο στην Ιστορία.⁽¹⁾ Μαζεύομαστε συνήθως σε κάποιας το σπίτι, γύρω από ένα τραπέζι· όποια είναι οικοδεσποινα παραβάτει γεύμα.

Ένας υποτιθέμενος παρατηρητής θα μας ξεχωρίζει από το τρόπο που τρώμε. Οι Κατες τρώνε μερίδες κανονικές προς αυξημένες, αν και η Μεγάλη κάνει μονίμως διάτα, μόνο που της συμβαίνει μια μέρα την εβδομάδα να καταναλώνει ό,τι δεν έφαγε τις υπόλοιπες: το αποθηκεύει, για να περάσει την έρημο των ημερών της διαίτης. Αν εδώ υπάρχει μια παραδοξότητα, πουθενά αλλού δε θα διέκρινε κάποιος κάτι παρόμιο στον βίο και την πολιτεία αυτής της εξαιρετικά μετρημένης και στερεής φύλης μας. Η Μεγάλη είναι για μας, καθώς και για τις υπόλοιπες άπειρες φίλες της, ένα φαρδύ νησί στη μέση του πελάγους: εκεί αράζουν πονιλιά όρφωσα, πληγωμένα, μιστρελαμένα, αλλά και όσα χρείαζονται απλώς ξεκούραση, να συνεχίσουν το ταξίδι.

Η Μπέμπα τρώει και το βροντοφωνάζει. Καταπίνει τα σοκολατάκια και ευφραίνεται. Είναι που έχει το προσόν της διατηρεί το στυλ της, έστω και λίγο διευρυμένο. Η Μπέμπα λέει συχνά ότι γερνάμε, αλλά το σώμα της δεν το πιστεύει· δε νέάζει, είναι νέα, γιατί θέλει να είναι εποικδόγη και ζωηρή και ως εις τούτον ερωτεύσιμη.

Η Ειρήνη, αργοπορημένη συνήθως, γεμίζει το πιάτο της εδέσματα που έχουν πια παγώσει, τοιμάρει απ' όλα, αφήνει πασαλειμένα υπολείμματα και στρέφεται στα γλυκίσματα. Τρώει γλυκά και αντησχεί: ανησυχεί διαρκώς για τις αρρώστιες του σώματος, ενώ το μυαλό και την ψυχή της τα κουμαντάρει πολύ καλά με την εξωστρέφεια. Μιλάει για τον εαυτό της σε κάθε ευκαιρία, κι αν αυτή δε διαφαίνεται, την επινοεί. Λίγο τη νοιάζει ποιανού αυτιά ακούνε, ακούνει η ίδια τον εαυτό της, μάχεται με λόγια, διαβιώνει μες στις αργήσεις της, χαρακωμένες λίγο με το μαχαίρι. Ενυψής και ευπαρουσιαστη, όταν της τα λέμε, μόνο για το

πρώτο δε φέρνει πολλές αντιρρήσεις, το δεύτερο κλονίζεται μέσα της από τη νοσταλγία για τα νιάτα και τη δροσιά τους: η Ειρήνη είναι μια παραγωρισμένη εστέτ.

Η Μαρία τρώει πολύ κι υστερά συζητάει για λιποαναρροφήσεις. Οι πιατέλες τραβάνε το βλέμμα της σαν μαγνήτες. Προστήλωμένα εκεί ή αλλού, τα μάτια της Μαρίας είναι ειλικρινή - ειλικρινής είναι και στις κρίσεις της, μάλιστα... πιο πέρα κι απ' την ειλικρίνεια. Τα περιττά κιλά τα καλύπτει με την προσεγμένη αμφίσηση- ακριβούντυμένη και κυριλέ, μου φωνάζει για το απημέλητο και φτηνάρικο τνύσιμό μου, μάταια, αυτά είναι χαρίσματα, ή τα 'χεις ή δεν τα 'χεις.

Εγώ είμαι του λίγου. Τρώω λίγο, μιλάω λίγο. Η Μπέμπα τοσαντίζεται με τη μηρή ποσότητα που βάζω στο πιάτο μου: «Α, εσύ να διατηρείς τη σιλουέτα σου και μεις να χοντραίνουμε! Να μας ταΐζεις ξέρεις!» «Ρε κορίτσια, τόσο χωράει το στομάχι μου!». Δε με πιστεύουν, μου καταλογίζουν κρυψίνοια, εν μέρει έχουν δίκιο - εν μέρει, γιατί δεν ξέρουν ότι κρύβω το... κενό. Ακόμα και στο φαΐ αέρα καταπίνω και χορταίνω εύκολα. Οι φίλες μου είναι από τα λίγα σταθερά στηρίγματα που έχω.

Η Αργυρώ είναι το καμάρι μας. Τρώει όσο πρέπει, δοκιμάζει απ' όλα και γλυκομιλάει επαινώντας τη μαγείρισσα. Χαμογελάει και γλυκομιλάει γενικώς. Είναι η «διανούμενή» μας, όχι μόνο λόγω εξυπάρχουσας, αλλά και με πειστήρια, με χαρτιά. Εντούτοις είναι σεμνή, μας ακούνει προσεκτικά, εξηγεί και δικαιολογεί. Δε μιλάει για τη ζωή της, εκτός από τα εμφανή· και τα εμφανή είναι σε ιδιαίτερες δόσεις: σύζυγος καλός τε και αγαθός, παιδία με λαμπτρή ανατροφή και σπουδές, δουλειά που της προσφέρει ικανοποιήσεις. Αποτυχίες που πιθανόν παρουσιάζονται στο καθημερινό.. μενού καλύπτονται από τον συγκερασμό «Όλοι έχουμε δυσκολίες» που κάνει, όταν μας ακούνει να την εκθειάζουμε' και την εκθειάζουμε συχνά, γιατί ενώ εκείνη γεύεται μια τακτοποιημένη ζωή, οι υπόλοιπες ζούμε με φανερές απογοητεύσεις.

Με τον καιρό, λέγε-λέγε, αυτές οι απογοητεύσεις έχασαν τη στυφή γεύση της πραγματικότητας, η μυρωδιά τους έγινε αχνός που έρχεται από μακριά, καλοδεύομενος μάλιστα, γιατί πιστοποιεί ένα βιωμένο παρελθόν. «Θάβουμε» λοιπόν τους άντρες - τους δικούς μας πρωτιστώς, αλλά μαζί τους δοκιμάζεται όλο το αντρικό γένος. Οι συζητήσεις είναι ανακατεμένες, διασταύ-

ρώνονται, το εσύ γίνεται εγώ στο άψε σβήσε, με συνειρμός που θα ενδιέφεραν την ψυχανάλυση - έτσι οι «ιστορίες» μας είναι μια περιγραφή της γυναικείας «παθογένειας», όπου οι ιδιαίτεροτες υπωχρούν και ενσωματώνονταν είμαστε η Γυναικα έναντι του Ανδρός.

Της Μπέμπας ο σύζυγος ήταν ένα μεταλλαγμένο... σαρκοφάγο, παρίστανε το χαμό της με διάφορους τρόπους, πότε κόντευε να τη στραγγαλίσει, πότε κόντευε να τη λώσει - ευτυχώς, απ' όπι, πιο βλέπουμε, δεν τα κατάφερε - δεν ήταν ικανός να συνεννοηθεί με διάλογο, που να τη συναγωνιστεί στο «λέγειν», τον έδιωξε· τον έδιωξε, αλλά δε σταμάτησε τα... τραγήματα.⁽²⁾

Της Μεγάλης ο άντρας ήταν ανυπόφορα... βουλιμικός. Έπερπετε να τον αποδεικνύει τον έρωτά της εκατό φορές τη μέρα. Διεκδικούσε ακόμα και το μεριδιού αγάπης που διέθετε σε γονείς, αδελφα, φίλους. Ασφυκτιούσε, αλλά δε θα έφευγε μόνο από συναισθηματικό κορεσμό' χώρισε, αντίθετα, σε περίοδο συναισθηματικής δίαιτας. «Αν μ' αγαπούσε, όπως έλεγε, θα έκανε εκείνο ή το άλλο» και πολλά τέτοια που, αν θέλεις να τα εξηγήσεις λογικά, δεν τα καταφέρνεις, μόνο τα ξορκίζεις σαν τον... 666.

Η Ειρήνη δηλώνει ότι ο γάμος της καταστράφηκε, όταν ο άντρας της έπαψε, με το πέρασμα του χρόνου, να έχει γι' αυτήν... όρεξη. Ο άνθρωπος αυτός στις συζητήσεις μας άλλοτε εμφανίζεται λίγος, άλλοτε πλεοναστικός, άλλοτε με αρχοντιθεμένος, άλλοτε με απροφίληση, που εγκατέλειψε μια γυναίκα ακριβώς τότε που έχει ανάγκη τη συντροφικότητα, είναι απ' αυτούς που δεν πιστεύουν ότι η παλιά η κότα έχει το ζουμ! Ετοί κι αλλιώς η ζωή της έγινε κομμάτια και θρύψαλα: μερικά σκορπίζονται στο τραπέζι. Συντρώγουνται και συμπάσχουνται γελάμε, γιατί η φιλενάδα μας έχει το χάρισμα της παραστατικής αφήγησης και διακωμαδεί ακόμα και τον εαυτό της: «Δε λέω, έχω κι εγώ τα ελαττώματά μου, δεν καταλαβαίνω πώς τρώγεται ο χρόνος, κάποιες φορές χάσαμε το... πλοϊό, αλλά κι αυτός ήτανε προσκολλημένος στο ανούσιο σόβι του» κ.τ.λ., κ.τ.λ. Φέρνουμε χλιαρές αντιρρήσεις, γιατί ξέρουμε ότι οι ουσιαστικές αιτίες είναι πολύ μπλεγμένες και αφανείς ώπως στη ζωή της καθεμίας μας. Άλλοτε, αν το περιεχόμενο της αυτοκριτικής μας το ακούγαμε ως κριτική από άλλους, είναι βέβαιο ότι δε θα το χωνεύμεις εύκολα.

Επιδιώκοντας αντικειμενικότητα, τα πράγματα γίνονται περισσότερο... υποκειμενικά. Η δικαιοσύνη στις σχέσεις των δύο φύλων είναι η σκιά της ουτοπίας κι ας μου συγχωρήσεις την παραποτήση το Πίναρδος⁽³⁾. Πώς να υποχρεωθεί κάποιος να θέλει κάποιον που δε θέλει; Πώς να έχει συναισθηματα που δεν έχει; Και χρυσωμένο το χάτι δεν καταπίνεται με τίποτα! Όλες το ξέρουμε ότι τα παιχνίδια των φύλων παίζονται εν σπαικοίς, αλλά χάριν... παιδιάς το αλέθουμε στο στομάχι μας μαζί με το γεύμα μας. Έτσι καταλήγουμε σε κοινότητες παιγνικές γενικέυσεις του τύπου «Δε βαρέσαι, όλοι οι άντρες ίδιοι είναι κι εμείς οι γυναίκες λίγο - πολύ στο ίδιο καζάνι βράζουμε».

Τότε έρχεται, όπως είναι φυσικό, η αντίδραση. Η Μαρία επιμένει ότι ο σύζυγός της, δύο ζούσε, ήταν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 5η σελίδα ▶

(1) Πεπίνος ο Βραχύς (715-768): βασιλιάς των Φράγκων, ιδρυτής της δυναστείας των Καρολίγειων.
 (2) τράγημα = λιχουδιά
 (3) Πίναρδος: Σκιάς όντας όντας άνθρωπος

ΜΑΡΙΚΑ ΓΑΖΗ - MANOU

Ο ΓΕΙΤΟΝΑΣ

Μαλλι μακρύ, μαύρο, αχτένιστο, ίσιο λιχδερό που έφτανε μέχρι τους ώμους. Γυάλιζε από τη λαδιά της απλυσιάς. Ένα σακάκι άχρωμο, φαινόταν καφετί, κάτι σαν λασπόχρωμα. Από την πολυκαρία τη φόδρα είχε ξεφίσει το αεράκι φυσούσε και χάιδευε τα ξελουρίδια της φόδρας, που κρεμόταν σα νάταν τριζόνια φίσουνα που πετούσαμε με σπάχκο βενετικό κερωμένο από κερι μέλισσας.

Ο χειτονάς μου αδιαφορούσε για τα πάντα. Υπήρχε μόνο επειδή γεννήθηκε. Φορούσε το σακάκι μόνο από το ένα χέρι. Το άλλο μανικί κρεμόταν σα βάραινε και τραβούσε προς τα κάτω τη γυρτή του πλάτη. Πρόσωπο ηλιοκαμένο, με αραιές τρίχες εδώ

Πριν 55 χρόνια η ζωή στη θάλασσα

Μέρος 15ον

Συνεχίζω αναφέροντας μερικά ακόμη από τα θύματα της θαλασσινής ζωής οφειλόμενα είτε στις συνθήκες ζωής είτε στις κακουχίες, κακοκαιρίες επί πλέον θύματα τους Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Σήμερα θα αναφέρθω σε δύο περιπτώσεις όπου οι ναυτικοί υπέστησαν σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα και σε μια τρίτη περίπτωση ενός ναυτικού που βγήκε νικητής παρά την κακοτυχία που του επεφύλαξε η ζωή του στη θάλασσα.

Αρχίσω με τον πατριώτη μας εξ Ερίσου. Θα μείνω στο μικρό του όνομα. Ο Μπάμπης ευρέθη ναυτολογιμένος βοηθός καμαρότου σε πλοϊού, όπου υπέρτησε κι εγώ ως ναύτης. Ο πλοιοκτήτης του ήταν από την Αγία Ευφημία. Ο Μπάμπης, τότε ηλικίας πάνω κάτω στα πενήντα του, καλός τύπος μέχρι του σπηλείου που ο ίδιος ρύθμισε τις σχέσεις του με τον γύρω κόσμο. Μόνος άνοιγε και έκλεινε την όποια συζήτηση. Δύσκολος στο να του εμπινέσει κανείς την εμπιστοσύνη. Συνέβη με μένα, γιατί ήμουνα πατριώτης.

Άνοιξε την καρδιά του και μου εμπιστεύτηκε τον πόνο του. Άφοσε να βγει όλο το ιστορικό: Ήτοντας σε πλοϊο που ετορπίσθη από την Αγία Ευφημία. Ο Μπάμπης τότε ειδοποιήθηκε πλέον την θάλασσα. Μετά τα ογδόντα του, συνταξιούχος πλέον στο χωρίο του, τον συνάντησε στο καφενέο του χωριού κάτω από το Μεγάλο θυνό, τον Αίνο. Ασπαστήκαμε, ήπιαμε ούζο. Σε μια σπιγμή δεν άντεξε, τα δάκρυα πρόδωσαν την συγκίνησή του. Με λίγα λόγια και ο Μπάμπης Οδυσσέας ήταν ένα από τα θύματα των πολέμων, της θάλασσας και της τότε νοοτροπίας, αφού έφυγε για το μεγάλο της ζωής ταξίδι με το στεφάνι του, παρασύροντας στην ίδια κατάσταση και πολύ συγγενικό του πρόσωπο.

Τρίτη περίπτωση: (ο νικητής του κύματος και των συνθηκών). Ο καπετάνιος Βασίλης από τη Χίο. Έγινε την γιώρτισα ως υποπλοίαρχο σε Αμερικανικά συμφέροντων πλοϊού. Τρομερός ναυτικός, αεινάπτης, δεν υπήρχε πρόβλημα που να μην είχε την λύση του.

Το πρώτο του ναυάγιο πρέπει να συνέβη περίπου το 1938. Ήταν ναυάγιο με το κεφαλλονίτικο πλοϊο το ΑΝΝΟΥΛΑ του Κουβιέλου. Έπεσε σε κυκλώνα στην Καραϊβική. Ήτοντας από τους ελάχιστους διασωθέντες. Μάλιστα κατ' ομολογία του εκλήθη ως μάρτυρας σε δίκη για να προσδιοριστούν οι κληρονόμοι ενός ζευγαριού (Πλοιάρχου ή Μηχανικού). Έπρεπε να δηλώσεις ποιος έκασε τη ζωή του πρώτος θα τον κληρονομούσε ο άλλος, έστω και με διαφορά ελαχίστου χρόνου.

Ο άνθρωπος αυτός εκτιμήθηκε πολύ για τις ναυτικές ικανότητές του, όπου οι Αμερικανοί Πλοιοκτήτες του εξασφάλισαν Δίπλωμα να πλοιαρχεύει σε πλοϊο κάτω των 10.000 τόνων. Τον κάλεσαν στο γραφείο τους και του προσέφεραν Πλούταρχία. Αυτός εξήντης κάποιο χρόνο να τους απαντήσει. Εγώ οι πλοΐες του με την παράκληση να δεχθώ εγώ να τον βοηθώ σε κάθε δυσκολία.

Εγώ τότε ήμουν Ανθυπολοίαρχος και του απάντησα: «Εάν νομίζει ότι εγώ έκα τις γνώσεις να σε βοηθήσω, τότε δέχομαι». Σύντομα ανέλαβε Πλοιάρχος ο Καπετάνιος Βασίλης. Βασικά τη δική μου βοήθεια ήταν στην αλληλογραφία. Όπως ήρθη την εύρισκα πάνω στο γραφείο μου. Έπρεπε να μελετήσω τις επιστολές και να ετοιμάσω τις απαντήσεις, αφού θέβαια εγένετο η σχετική συνεννόηση. Είστη πέρασε ο καιρός κάποιες η ώρα να χωρίσουν οι δρόμοι μας. Τον συνάντησε ο SAN PEDRO Καλιφόρνιας. Είχε ξεπαρκάρει λόγω καρδιάς και θα έφυγε για την πατρίδα, όπου μετά σύντομο χρονικό διάστημα έφυγε για το μεγάλο πλέον ταξίδι.

Δεύτερη περίπτωση του Μπάμπη Οδυσσέας κι αυτός Κεφαλονίτης μεγάλης ηλικίας, σίγουρα πάνω από τα εθδομήτα του χρόνια με πολυετή υπηρεσία ακόμη κι σε ρώσικα πλοϊα με έδρα την Κέρκυρα. Ναυαγός κατά τον πόλεμο σε δύο περιπτώσεις όταν ευτυχώς διεσώθη. Στην μια μάλιστα περίπτωση στην περιοχή του ναυαγίου υπήρχαν σκυλόφραρα, όπου έσφαζαν κάτω από το βλέμμα του τους συναδέλφους του. Ο ίδιος, λοιπόν, διεσώθη. Διατρούσε κατά μεγάλο

ποσοστό τα λογικά του και συνέχιζε το ναυτικό επάγγελμά του.

Έτσι τον συνάντησε σε πλοϊο όπου ήμεινε για περίπου ένα χρόνο. Εφέρετο φυσιολογικά μόνο που έτρεφε μεγάλο μήσος στα σκυλόφραρα, έφερε μαζί του εργαλεία φαρικής και είχε αρκετή πείρα φαράρ. Ψάρεψε τόσο εν πλω, όσο και στα διάφορα λιμάνια της Κεντρικής Αμερικής, όπου υπάρχει αφθονία φαριών. Όταν δε ο ίδιος ή κάποιος άλλος φάρευε σκυλόφραρο, ανελάμπιε να βασανίσει το φάρι για γάντη, χαστούκια, κουτούνια, σάντα - κρούτα, λαχούρι, γάζα, τουλπάνι, καναβάτσια, μουσάρα, κερόπανο, λινό, γούνα, σαμούρι, φλοκάτο, καπότο, καλικότο, βαμβακερό.

Ενδύματα και ενδυματολογικά στοιχεία: Σκουτά, ρούχα, καβάδι, βράκα, φουστανέλα, καφτάνι, τουσυμπές, αντέρι, μπισίνι, κοντογούνι, ζιμπούνι, καμιζόλα, σωκάρδι, ζώμα, σφιγκτούρι, γιλέκο, μισογέλεκο, μπιρίκο, καναβίτσα, σάλτα - μάρκα, παταπούκα, μειντάνι, φερμέλι, πανωβράκι, βρακί, σώβρακο, τράουζα, σαλβάρι, σαράβαρο, ποτούρι, τσαξίρι, καπότο, δουλαμάς, φλοκάτα, ταμπάρο, ταλαγάνι, σκαραμάγκι, φουστάνι, μεσοφούστανο, βελέσι, σωτοβέλεσο, πλατομάνικα, μπουστομάνικα, ποδιά, μπροστέλα, ποδοποκαμίσα, μπούστος, κολόβι, πετορίνα, σπηθούπανο, φαλμπαλάς, γιλιούδι, φασκά, κοζόκα, πανωφόρι, επιρριπτάρι, μπουρνούζι, σπαλέτα, κουκούλα, κεφαλόδεμα, φακιόλι, γιασμάκι, μουρέτρα, καπόσι, τσεμπέρι, κουρλί, καφατιανό, μαγουλίκα, μαγνάδι, τσεβρές, κεφαλομάνδηλο, πισκίρι, προσόψι, μπόλια, μαχραμάς, κουρούκλα, πουτανάκι και πουτανίτσα. Ας σημειωθεί ότι η λέξη αυτή δεν είχε τίποτα το δύσσφημο και μεμπτό. Αναφέρεται σε πολλά προικοσύμφωνα μαζί, καθώς και στην ιστορία των Αθηναίων του Δ.Γ. Καμπούργουλη, αλλά δεν ξέρουμε τι ακριβώς ήταν. Από τα συμφραζόμενα καταλαβαίνουμε ότι ήτανε κάτι που φοριόταν.

Καπέλα: Φέσι, σκούφια, μπερέττα, σερβιέτα, γεμενί, σκασπατί, σκιάδι, καλπάκι, σαρίκι, ταραμπούλούσι, κιουλάρι, καβούκι, κουρούπι, κουτσούλα.

Παπούτσια: Πόδημα, ποδεσιά, κουντούρες, τσόκαρα, γόβες, στιβάλια, τσαρούχια, τσαρδίνια, πίνες, σκαρπίνια, πασμάκια, κουντουροπάουστα, μεστιά, ψιδία, αψιδία, τσουράπια, σκαρτσούνια, τουσλούκι, τσαγγάρης.

Εξαρτήματα: Σακούλα, ταρκαζίκα, κεμέρι, σακούλα, πουγγι, μπουζάρα, δισάκι, χειμόπες, ταγάρι, τουσβάλι, ζιμπίλι, τορβάς, μπόγος, σακί.

Στολίδια: Σκουλαρίκια, βραχιόλια, τριχοβελόνα, παρθενοφόρι (=πέπλο), καψάλη, γιορντάνι, παπάζι, καδενέτα, αλυσίδα, μπετόνι, μιριμίδι, γαργατέλι, τρεμούσα, κολάνι, χαρχάλι, τραχηλιά, φύκια, θηλυκωτήρια, καρφίτσα, φουρκέτα, βρακοζώνα, ζώνη, σάλι, μπο-

ΑΞΕΠΙΔΟΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΔΑΘΟΝ

επί του σώματος), ρόκα, τουλούπια, αδράτη, σφοντύλι, τυλιγάδι, κλώστη, στριφτής, πανάρια, τσιγκριά, καρόύλι, ανέμη, μασούρι, κουβαρίστρα, ροδάνι, αργαλείος, σαΐτα, ηλακάτη, τυλικτάρι, φάδι, στημόνι, ούγια, χνούδι, ξύφαση, σουβίλι, σακοράφα. Υπήρχαν και τα υβριστικά: πατσαβούρα, κουρέλι, αποφόρι, κολόπανο, χάρβαλο, στράτσο, μίζερο, ξεσκλιδί, κ.α.

Και με όλες τις αλλαγές που γίνονται στον κόσμο μπορούμε να πούμε ότι:

Κι αν το φουστάνι άλλαξε κι έγινε πανταλόνι

έτσι που είναι κολλητό τους άντρες παλαβώνει.

ΠΛ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ

Υ.Γ. Πηγές μου αποτέλεσαν, εκτός από την προσωπική βιωματική σχέση με τη γλώσσα, παλατά προϊστορικά στην νεοτριβή (= πατώ σκουτιά στην περιοχή) αργά πάντα.

Γυναικών γεύματα

■ ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 4η σελίδα

υπόδειγμα αρετής συνταξιούχος ανώτερος υπάλληλος, μορφωμένος και κοινωνικά αναγνωρισμένος, κύριος: μόνο που είχε μια ειμονή στο τεμάχισμα της... φέτας: ήθελε τις φέτες της... φέτας συμμετρικά κομμένες, όχι ογκώδεις, ώστε να ελέγχονται οι μερίδες που καταναλώνονται. Αυτό το έκανε για το καλό της σιλουέτας της συζήγουν του, που έχει αδυναμία στη φέτα. Το πι... πιρουνιές έχει φάει στο απλωμένο χέρι της δε λέγεται! Κατά τα άλλα ο πιοτός της άντρας ερχόταν σπίτι πάντα στην ώρα του μετά την απογευματινή του βόλτα, κρατώντας τύλιγμένο το βραδινό του γιαυρούτακι! «Το δικό σου το φωνίζε το πρώτο;», ρωτάει «αθώα» η Ειρήνη και χαχανίζουμε κάνοντας ανεπιτρέπτους για... εκλιπόντα χαρακτηρισμούς. Η Μαρία αιμύνεται όσο μπορεί, στο τέλος «σπάει» και γελάει, αν και συγκρατημένα, λόγω χηρείας.

Σ' αυτές τις συζήτησεις εγώ κρύβομαι εκεί που ήμουν πάντα καλή: στην... Έκθεση! Γενικολογώ και σχολιάζω. Οι φίλες μου αποδέχονται τη στάση μου κ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΥΛΑΡΟ

Τα ακίνητα
του Δήμου Πυλαρέων

Το Δημοτικό Συμβούλιο κατά την συνεδρίασή του (15/6/2009) αποφάσισε για τα παρακάτω ακίνητα ιδιοκτησίας του:

• Την επαναδημοπράτηση για την εκμίσθωση του ακινήτου που βρίσκεται στον 8ο όροφο και επί της οδού Δραγασανίου 6 - Αθήνα.

Ορίζει την πιάνη εκκίνησης 7.000 ευρώ μηνιαίως, αναπροσαρμόζομένο εποικίως 2%.

• Να αποδεχθεί την αίτηση που αποδέχθηκε την επαναδημοπράτηση για την εκμίσθωση του ακινήτου που βρίσκεται στον 8ο όροφο και επί της οδού Δραγασανίου 6 - Αθήνα.

Ορίζει την πιάνη εκκίνησης 7.000 ευρώ μηνιαίως, αναπροσαρμόζομένο εποικίως 2%.

• Να αποδεχθεί την αίτηση που αποδέχθηκε την επαναδημοπράτηση για την εκμίσθωση του ακινήτου που βρίσκεται στον 8ο όροφο και επί της οδού Δραγασανίου 6 - Αθήνα.

Ο εκμισθωτής επικαλέστηκε το πρόβλημα της οικονομικής κρίσης και προβλέπησε εποικία (5%) προβλεπόμενην αναπροσαρμογή του μισθώματος.

Ο εκμισθωτής επικαλέστηκε το πρόβλημα της οικονομικής κρίσης και προβλέπησε εποικία (5%) προβλεπόμενην αναπροσαρμογή του μισθώματος.

ταραχών στο κέντρο της Αθήνας.

Ονομασίες και
μετονομασίες

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Πυλαρέων σε συνεδρίασή του αποφάσισε:

• Το κέντρο Πολλαπλών Χρήσεων του Δήμου, που κατασκευάζεται στα Διβαράτα, να πάρει το όνομα του Πυλαρινού λογοτέχνη Θέμου Ποταμάνου (1895-1973).

• Η πλατεία της Αγίας Ευφημίας, που σήμερα ονομάζεται «Πλατεία 28ης Οκτωβρίου», να μετονομαστεί σε «Πλατεία Γαλλικής Δημοκρατίας».

• Η διάδρομος που κατασκευάστηκε πρόσφατα και διέρχεται πλησίον του Πολιτιστικού Κέντρου Πυλαρέου, να πάρει το όνομα της Μελίνας Μερκούρη.

• Να δοθεί το όνομα «Θυμέλη» στο θέατρο που βρίσκεται στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Μακρυωτικών.

• Να δοθεί το όνομα «Θυμέλη» στο θέατρο που βρίσκεται στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Μακρυωτικών.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΥΛΑΡΟ

◆ Η εκδήλωση για το Μαρίνο Αντύπα πραγματοποιήθηκε τελικά στις 3 Μαΐου και όχι των Βαΐων όπως είχαμε ανακοινώσει στο προηγούμενο φύλλο. Την

ημέρα μνήμης τίμησαν με την παρουσία τους ο Νομάρχης κ. Διον. Γεωργάτος, εκπρόσωποι φορέων και κομμάτων όπου κατέθεσαν στεφάνια και απήρθυναν σύντομο χαιρετισμό. Με πρωτοπόρους τα μέλη του Συλλόγου Μαρίνος Αντύπας σχηματίστηκε πομπή συνοδευόμενη από μουσική του Θωμά Μπακαλάκου που τερμάτισε στην Αγία Ευφημία. Μεγάλος ήταν ο αριθμός αθλητών από όλη την Κεφαλονιά που πήραν μέρος στον αγώνα δρόμου με αφετηρία το άγαλμα του Μαρίνου Αντύπα και στη συνέχεια Φερντινάτα, Δενδρινάτα, με τερματισμό στην Αγία Ευφημία. Στο Πολιτιστικό Κέντρο έγινε η απονομή των επάλθων στους νικητές και ακολούθησαν ομιλίες σχετικά με το έργο του Μαρίνου Αντύπα.

◆ Μια είδηση που εντυπωτίζει και αφορά τον τόπο μας είναι ότι το Αμερικάνικο περιοδικό Forbes προτείνει δέκα ειδυλλιακούς προορισμούς στην Ευρώπη για να επενδύσουν οι τουρίστες σε στιγμές ξεγνοιασίας. Ανάμεσα στις προτάσεις, στην τέταρτη θέση, είναι η Κεφαλονιά, την οποία οι Αμερικανοί τουρίστες την βλέπουν ως κορυφαίο προορισμό στα ταξιδιωτικά περιοδικά. Την πρώτη θέση στις προτυπήσεις κατέχει η πόλη Γκαϊόλε στην Τοσκάνη της

ΡΟΥΛΑ ΜΟΥΣΤΑΚΗ

Παραπλέοντας τις Β.Α. ακτές της Κεφαλονιάς

■ ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 3η σελίδα πέροχα χρώματα των νερών του, που τόσο ωραία αποδίδονται στην τανία «Το μαντολίνο του Λοχαγού Κορέλι». Η παλιά ζύλινη προβλήτα που υπάρχει ενδεικνύεται για εύκολη προσέγγιση από τη θάλασσα, αλλά και για βουτίστια καθάρισμα νερά του. Στα ανατολικά και σε απόσταση κάτι παραπάνω από δύο μίλια βρίσκεται ο στενός πορθμός με το μικρό φάρο, που συνδέει το βόρειο και το νότιο τμήμα της Ιθάκης, και η τοποθεσία των αρχαίων Αλαλοκεμένων.

Για 700 περίπου μέτρα η ακτογραμμή του νησιού προχωρεί βό-

«Η ΒΟΗ ΤΗΣ ΠΥΛΑΡΟΥ»

Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2009

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ - ΙΘΑΚΗ

Αστεροσκοπείο
«Εύδοξος»

Ο Νομάρχης Κεφαλονιάς - Ιθάκης κ. Γεωργάτος σε έγγραφό του προς τον Περιφερειάρχη κ. Βόσσου:

• Διαμαρτύρεται για την μη έγκριση χρηματοδότησης για την οικολόγηση της Κεφαλονιάς.

• Ζητά την χρηματοδότηση για την εξασφάλιση την απρόσκοπη ολοκλήρωση του ήδη έγκεκριμένου έργου καθώς και να εξεύρει λύση για την υπόλοιπη χρηματοδότηση (500.000 ευρώ) προκειμένου το αστεροσκοπείο να ολοκληρωθεί.

• Η διάσημη επιστήμονας ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος σε έγγραφό του προτείνει την υποδομή για την επαναδημοπράτηση της περιοχής της Κεφαλονιάς σε αναπτυξιακούς σκοπούς, επιπλέον, για την επίδειξη της ελληνικής γλώσσας σε πάγια περιοχή, επιπλέον για την επένδυση της περιοχής σε ανθρώπινη αποτελεσματικότητα, σε επιμόρια σταθερότητα, σε διατήρηση της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

• Ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόσταση της περιοχής από την περιφερειακή οικονομία για να εξασφαλιστεί η πάρα πολλή μητρική γλώσσα.

• Σχετικά με την πρόσπλατη περιοχή της Κεφαλονιάς, ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόδοση από την ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων για την ανάπτυξη της περιοχής σε μεταλλικές και ομορφιές, σε πολιτιστικές και εργασιακές δραστηριότητες.

• Σχετικά με την πρόσπλατη περιοχή της Κεφαλονιάς, ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόδοση από την ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων για την ανάπτυξη της περιοχής σε μεταλλικές και ομορφιές, σε πολιτιστικές και εργασιακές δραστηριότητες.

• Σχετικά με την πρόσπλατη περιοχή της Κεφαλονιάς, ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόδοση από την ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων για την ανάπτυξη της περιοχής σε μεταλλικές και ομορφιές, σε πολιτιστικές και εργασιακές δραστηριότητες.

• Σχετικά με την πρόσπλατη περιοχή της Κεφαλονιάς, ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόδοση από την ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων για την ανάπτυξη της περιοχής σε μεταλλικές και ομορφιές, σε πολιτιστικές και εργασιακές δραστηριότητες.

• Σχετικά με την πρόσπλατη περιοχή της Κεφαλονιάς, ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόδοση από την ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων για την ανάπτυξη της περιοχής σε μεταλλικές και ομορφιές, σε πολιτιστικές και εργασιακές δραστηριότητες.

• Σχετικά με την πρόσπλατη περιοχή της Κεφαλονιάς, ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόδοση από την ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων για την ανάπτυξη της περιοχής σε μεταλλικές και ομορφιές, σε πολιτιστικές και εργασιακές δραστηριότητες.

• Σχετικά με την πρόσπλατη περιοχή της Κεφαλονιάς, ο Νομάρχης κ. Γεωργάτος προτείνει την απόδοση από την ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων για την ανάπτυξη της περιοχής σε μεταλλικές και ομορφιές, σε πολιτιστικές και εργασιακές δραστηριότητες.

ποινικών δικαστηρίων για αδικήματα που τους αποδίδονται για πράξεις ή παραλείψεις που αφορούν την εκτέλεση των καθηκόντων τους (15/6/2009).

Ευρωεκπογές 2009

• Στις ευρωεκπογές που πραγματοποιήθηκαν στις 7/6/2009, στα νησιά μας Κεφαλονιά-Ιθάκη σε σύνολο εγγεγραμμένων 56.450, ψήφισαν 20.861. Έλαβαν: ΠΑΣΟΚ 32,18%, ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 28,73%, Κ.Κ.Ε. 15,45%, Λ.Α.Ο.Σ. 6,95%, ΣΥΡΙΖΑ 4,20%, ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ - ΠΡΑΣΙΝΟΙ 3,74%, ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΥΝΗΓΩΝ 2,55%, ΛΟΙΠΟΙ 6,20%.

• Σε έγγραφό του, προς Δήμους και Κοινότητα, ο Νομάρχης κ. Διον. Γεωργάτος, με αφορμή το υψηλό ποσοστό αποχής που πλασματίζεται στις πρόσφατες ευρωεκπογές, υπενθυμίζει ότι η σύνταξη και αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων είναι αποκλειστική τους αρμοδιότητα και ζητά την εκκαθάριση τους από διπλογεγρασμένους, αποβιώσαντες, μεταδόμενους στην επόμενη ανάληψη, ώστε η εικόνα του εκλογικού σώματος του Νομού μας να είναι αξιόπιστη.

Συνέδρι